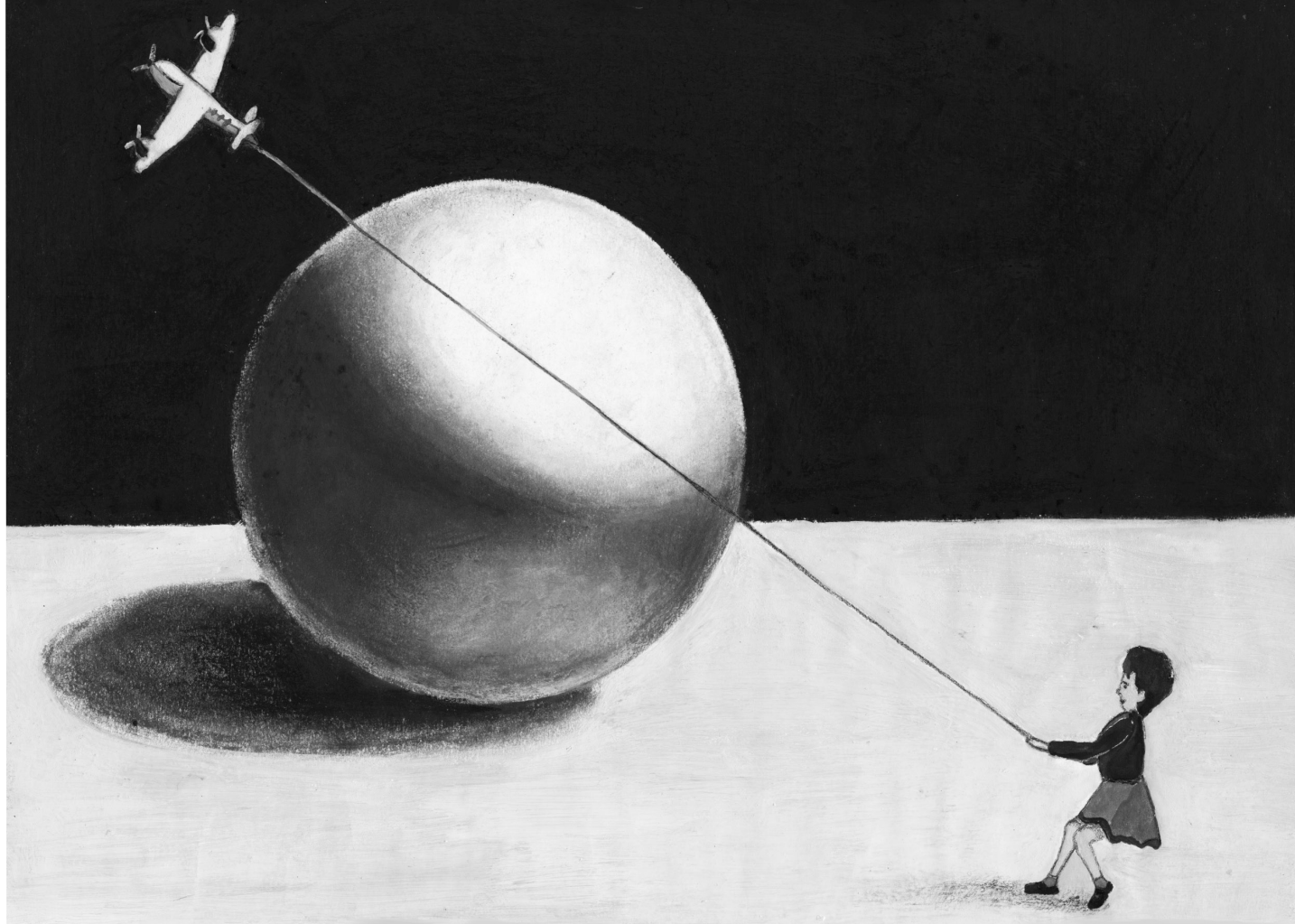

ANDAI

28 **BALANDIS'09** KAINA SUTARTINĖ
NEAPIBRĖŽTO LAIKO PERIODINIS LEIDINYS
aĩdai - Dabartinės lietuvių kalbos žodynas - anądien, anąsyk: A. smarkiai lijo

Sako, pavasaris. Na, tebūnie. Niekad aklai nepasitikėjau kalendoriumi. Ar Šulija. Bet kažkokį subruzdimą jau vis tiek jaučiu. Nors jis labiau susijęs su tomis likusiomis šimtu dienų, kurias neseniai atšventėm... Kažkoks nepaaiškinamas... laukimas.

Dvyliktokai pradėjo dažniau lankyti pamokas ir kiekvienam sutiktam tarsi pasigiria (o gal bando įtikinti?): „Jau pradėjau mokytis...“, o trečiokai... Trečiokai vis bailiai paklausia: „O kas bus, kai ketvirtokų nebus?“ Stengiuosi atsakyti kuo racionaliau: „Mes būsim ketvirtokais.“ Bet ne taip ir paprasta suvokti. Ar pasakyti nevyptelėjus lūpa – juk visą laiką būdavo vyresni. Pavydžiai žvelgdavom dar pradinėse klasėse ir tyliai galvojom: „Va toks didelis tai niekad nebūsiu!“ O dabar taip arti arti!.. Ir dar baisiau, kai nė nenumanai, kur keliausi po to – koks žemės kampelis priglaus? „Tiesa, VU vieta visada atsiras“ (tik liceistai supras...) – šypmeli tūlas liceistas, bet ir po ta šypsena aš jaučiu nedidelę baimę.

Visuomet tokioj situacijoj prisimenu R. Jankausko žodžius: „Licėjus – tai šiltnamis.“ O už stiklo – šalta. Ir visai neaišku, kiek „blaškys ir laužys“ tuos išstypusius augalus, kurie dabar su šypsena pasakoja svajonių planus. Išblaškys po visą pasaulį –

TURINYS

2 REDAKTORĖS ŽODIS

3 ŠIMTADIENIS. IŠTRAUKOS

6 KODĖL SENATORIUS REIKIA RINKTI TIESIOGIAI

7 EKSPERTAI

9 MUZIKINIS TRILERIS „DINGTI PER 20 MINUČIŲ“

10 LAIŠKAS LICĖJUI

11 3 PANAŠIOS NUOMONĖS ARBA KAS BLOGAI LICĖJAUS VALGYKLOJE?

13 LA: „ATIDUOTI TAI, KĄ GAVAI“

15 PIRMAS SAKINYS VISADA SUNKIAUSIAS

16 KITA PASAULIO PUSĖ

17 AŠ TAI DARYSIU KARJERĄ, O TU?

18 APIE...

20 PERLIUKAI

sudie, mieli draugai. Kažkuo gražus man tas nerimas (gal kad pati pradedu jį jausti?), kažkuo gražios ir tos šypsenos, bandančios jį uždengti. Nors dar žavesnės (ir baugesnės!) jos atrodo universitetus baigiančių žmonių veiduose... Riba, kai pradedi bijoti svajoti, nes svajonėms laikas išsipildyti. O kas, jei nepavyks?

Tai štai, aš čia apie orą. Jei pavasaris ir neateina, tai tik todėl, kad patys liceistai dar nebunda iš žiemos miego. O juk Licėjus šaukia! Didžiųjų renginių sezonas jau ranka siekia finišą. Tad belieka nepatingėti ir paskutinius metrus nubėgti kartu – Licėjaus kino festivaliui reikia filmų, „Sparnams“ – kūrybos, Muzikos ringui – jūsų klausos ir balso... Ketvirtokus, tebūnie, pateisinsim. Kita vertus – juk tai paskutinė proga laimėti tą išsvajotą pirmąją vietą LKF konkurse! Arba... parašyti straipsnį į paskutinius dar šiemet išėisiančius „Andus“... Tikiuosi, netrukus nebeteks ilgesingai žvelgti pro Licėjaus langus – kiemelis tuoj sužaliuos. Sėkmės. Ir optimizmo. Tikrai jokios baimės. Šypsomės.

„Pavasariai esti ne tik gamtoje. Ir žmonėse, kurie myli pavasarius, jie kartais nušvinta.“ Kazys Binkis

Redaktorė Unė

REDAKCIJA

Redaktorė Unė Kaunaitė TB1 • **Techninis redaktorius** Daumantas Baltrušaitis 3c • **Dailininkė** Austėja Judžentytė 2a • **Iliustracijos autorė** Gabrielė Ganžaitė 3b • **Straipsnių autoriai** Elžbieta Gradauskaitė 1a, Gema Liutkevičiūtė 1a, Rūta Einikytė 2a, Augustina Gabrilavičiūtė 2a, Akvilė Milkevičiūtė 2a, Karolina Pociūtė 2d, Silvija Spėčiūtė 2e, Agnija Leonova 3b, Viktorija Navickaitė 3b, Jonas Grinevičius TB1, Unė Kaunaitė TB1, Simas Čelutka 4b • **Kvestiniai autoriai** Tomas Tvarijonas, Juliana Vorono • **Padedanti mokytoja** Vilija Dailidienė

Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su straipsnių autorių nuomone.
Dėkojame Urtei iš 2c ir jos tėčiui, padedantiems leisti “Andus”. Labai ačiū!

UNĖ KAUNAITĖ TB1

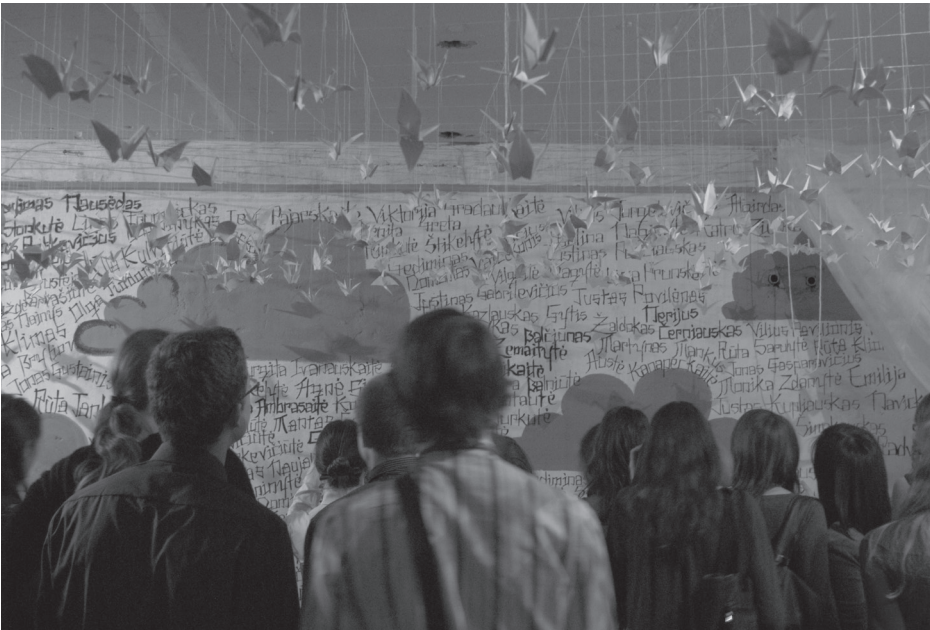
Taip ir pralėkė. Be galo greitai. Kas ir kur vyko, rodos, nėra prasmės pasakoti – visi matė, o jei ir ne, tai vargu ar kitų atminties nuotrupos galėtų atspindėti nors dalelę viso renginio... Kur kas labiau traukia išgirsti įspūdžius. Mano atminty šimtadienis įsirėžė tarsi kontrastingas piešinys, tad nepatikliai klausiu savęs – ar čia ta pati diena? Tai tikrai vyko šįryt? Atsimenu, kaip ryte šiek tiek po šešių įžengiau į Licėjų ir supratau, kad dalis mūsų vakarykščio darbo nuėjo perniek – pusė piešinių gulėjo ant žemės... Pusantros valandos beprotiško lakstymo, šūksnis „Jau renkasi“ ir lyg magiška lazdele pamojus – visas stoja į vietas. Tarsi visas nuo pat ryto būtų buvę nepriekaištinga. Užteko vos minutės, kad pamirščiau bet kokį vargą... Negalėjau nustoti šypsotis – nėra nieko maloniau, nei matyti iš džiaugsmo švytinčius dvyliktokų veidus ir paklausti: „Tai nuo ko laiškas – tėčio ar mamos – kad toks laimingas?“ Nors ir suprantai, kad visiškai nesvarbu, nuo kurio... Svarbu, kad gavo laišką...

TOMAS TVARIJONAS XVI LICĖJAUS KARTA

Šimtadienis buvo puikus! O dabar atsiprašysiu ir paprašysiu atleisti, nes apie tai, koks puikus jis buvo, aš nerašysiu: manau, jog po šventės gerų žodžių kūrėjai išgirdo pakankamai (nes tikrai nusipelnė jų). Apie rytinę dalį man sunku kalbėti, nes jos beveik neteko matyti. O, atrodo, jog dėl to apmaudą turėčiau lieti labiausiai. Ketvirtokai švytėjo nuo pasirengimo kokybės, o apie paskaitas, kad ir kaip paskubomis suorganizuotas, visi kalbėjo susižavėję. Labai tikiuosi, jog kituose atsiliepimuose ši dalis bus aprašyta išsamiau – įvertinti tikrai yra ką. Vakaras. Ir negaliu nuo to nepradėti, – O DIEVAI, IŠ KUR JŪS GAVOT TIEK MAISTO? Jokių būdu nepeikiu, tiek ir tokio maisto (kepta mėsytė...), kurio užtektų sukelti perversmus bent poroje Afrikos valstybių, įspūdį palieka. Kalbėdamas apie vaidinimą, negaliu nesizavėti šiuo kursu, kuris nuo pirmųjų metų karnavalo gyvos muzikantų saujelės užaugo iki viso

orkestriuko su pučiamųjų gvardija. Vis dėlto kažko trūko. Nesinori tikėti, kad trečiokai išspaudė iš savęs visas savo galimybes bei bijau, jog vargu ar peršoko tą kartelę, kurią nusistatė prieš metus sukurtu savo Mediumo vaidinimu. Idėjų pateikta daug, tačiau daugelis dalių tiesiog prašyte prašėsi labiau išvystomos. Išryškintas pasirodymas su veidrodžiais galėjo tapti tokio paties lygio puošmena kaip ir paskutinis šokis, tačiau jis buvo nepabrėžtas, tetruko vos porą minučių ir kaip netikėtai pasirodė, taip be jokios tšos ar vystymo buvo ir paslėptas. Netgi skrendančios papūgos epizodas – kitoks, neįprastas – vėl tetruko vos kelioliką sekundžių, be jokio tęsinio ar sąsaja su scenarijumi. Turime gyvą muzikantų grupę – puiku, tačiau kodėl tuomet jų negalima išnaudoti dar labiau – muzikai prieš/po/tarp kitų renginio dalių, kaip kad po vaidinimo buvo grojama „Cantaloupe Island“. Keistai atrodė ir ketvirtakursiai, pristatomi prie stalo rašyti savo svarbiausio šimto dienų noro... tik įžengus iš lauko ir susigrūdus prie durų su paltais, striukėmis, maišais.

Supraskite teisingai – tai, kad kabinuosi prie detalių, rodo tik tai, kad visi pagrindai buvo tikrai puikiai įgyvendinti. Buvo siužetas, jis buvo(!), kas nėra būdinga daugeliui renginių, kostiumų kokybė visą dieną žavėjo akis, tai, kad turėjot Tekorių, suteikė jums palankumą iš ketvirtokų pusės, apie šokį iš viso patylėsiu. Ko daugiau ir reikia – ketvirtakursiai patenkinti, trečiakursiai nemiegoję... Ir tikiuosi, taip pat patenkinti. Nes be jokių abejonių tikrai turi dėl ko tokie būti.

Tiesa, po renginio buvo daug kalbų apie likusias neišnaudotas idėjas, neįgyvendintus projektus... Ar nenorėtų savivalda kitamet suorganizuoti būsimiems trečiakursiams atvirą ratą – pokalbį prie arbatos tarp šiemetinio renginio ir būsimų šimtadienio kūrėjų? Viso veiksmo eigos, organizavimo subtilybių, tų neįgyvendintų idėjų nuotrupų išgirdimas iš žmonių, kurie jau perėjo tai, ką tau reikės tuoj pačiam eiti, tikrai būtų naudingiau, negu girdėti vien tik kasmet vienodus administracijos ar mokytojų pasakojimus apie

tradiciškai „gerą“ renginį ar patirties semtis iš licėjaus galerijos nuotraukų. Labai daug patirties susikaupia bekuriant tokius renginius, kažkaip norisi tikėti, jog užuot ją kasmet užmiršę, dalinsimės ja ir tokiu būdu kaupsiame, kad būtų galima ilgainiui padaryti kažką jokių būdu ne geresnio, tačiau kitokio, kokybiškesnio... galų gale, laiką, skiriamą kasmet vis iš naujo matuojant visų Licėjaus koridorių ir klasių dydžius, panaudoti kad ir miegui. Trečiokai turbūt labai nenusimintų dėl tokios galimybės.

AKVILĖ MILKEVIČIŪTĖ 2A

O ką apie šimtadienį mano tie, kuriems visi šios šventės rengimo vargai ir džiaugsmas dar prieš akis? **Giedrė, 2d:** „Šimtadienis buvo neblogas, bet ne per daug įspūdingas. Man labiau patiko rytinė dalis, ypač japonų kambarys. Buvo atkreiptas dėmesys į smulkmenas, nebuvo daroma bet kaip. Vakarinė dalis buvo maždaug Mediumo lygio, na, truputį geresnė. Labai patiko muzika, dekoracijos, aktoriai, bet vaidinimui kažko trūko.“ **Austė ir Augustė, 1c:** „Šimtadienis buvo puikus, ypač lyginant su šia švente mūsų senosiose mokyklose.

Rytinė dalis buvo įspūdingesnė, įdėta daug darbo. Vakarinė dalis buvo šauni, bet turėjo didelį minusą – vėlavo. Spektaklis buvo puikus, nustebino fakyras, dekoracijos ir, žinoma, kilimas!“ **Marija, 2a:** „Šiaip šimtadienis patiko, nors rytas buvo įspūdingesnis. Labiausiai įsiminė kambariai (ypač japonų), o masažo kabineto muzika per matematiką!.. Vakare spektaklis nelabai patiko, nors fakyras, drabužiai ir dekoracijos buvo labai puikūs. Tačiau pačiam vaidinimui kažko trūko, net sunku pasakyti ko...“

AGNIJA LEONOVA 3B

Kūrybinė virtuvė. Šimtadienis – liceistų garbės reikalas, puikiai tai žinojom. Išsirinkę temą, prisidengdami žaviu blefu „Kosmoso kaubojai“, pradėjome gaminti. Trečiokės ir trečiokai tapo itin atidūs viskam, kas susiję su Japonija, Indija arba Arabija, prasidėjo sarių ir kimono medžioklė. Kiekvienas susirinkimas skatino įtraukti kuo daugiau žmonių į veiklą, taip ir atsiskleidė visi, net ir slapčiausi bendrakursių talentai. Kol vieni siuvo pagalvėles, rašė „Himalajus“, lankstė gerves ir konstravo fontanus namie, kiti 104-ą pavertė „Vietnamo siuvėjų būstine“, o aktų salė tapo jaunųjų dailininkų dirbtuve, gardžiai kvepiančia vaitspiritu. Neįmanoma pamiršti merginų užsidegimo pjaustant šachmatus ir staliaus dirbtuvėje apsigyvenusio dramblio. Pikantiškiausia dalis: vaikinai, pagauti azarto praneša, kad trečią aukštą pavers dykuma su tikru smėliu (planai – 18 tonų) ir susitinka su ironiškai sarkastiškais jaunųjų feminisčių: „Sėkmės, tik pirma apskaičiuokit, ar išlaikys karkasas, ir gaukit leidimą“. Leidimą jie gavo (triumfas), bet smėlio buvo kur kas mažiau, svarbiau kokybė – kvarcinis. Kepant

filmą viskas klostėsi itin smagiai. Ateini į valgyklą, pasakai: „šiandien po aštuonių pamokų „Hailiulia“, perduok merginom“, – ir okupuoji veidrodžių salytę šokiams. Tą laimingąjį šeštadienį besifilmuodami bandėme šnekėti indiškai, bet prašnekom visom kalbom (nuo lenkų iki prancūzų), šalom ir daug puošėmės. Paskutinis vakaras, pagal žanro taisykles, buvo smagiausias (ir tikrąja, ir perkeltine prasme), bet tikėjom, kad nieko nėra neįmanomo. **Dieninė dalis.** „Bingeli, tu – dievas!“ Merginos, būgnai, Bingelis, garuojantis sausas ledas ir... merginos! Tai sukūrė jausmą, kurį norėjome padovanoti ketvirtokams – šventę. Labai džiaugėmės nauja idėja ir labai miela naujove – tėvų laiškais. Rytietiškę patiekalų įvairovę turėjo patenkinti skirtingų gurmanų skonius. Patiems neįtikėtina smalsu buvo matyt, kaip tądien mokslo šventovės kabinetai virto Japonijos arbatos šventyklomis, žaidimų kambariais su Mario, kaljano rūkymo vieta ir, aišku, haremu (n-18). Didelių žmonių paskaitos vietoj pamokų ketvirtokams, ir paguodos prizas: pamokas nutraukiantys (pašėlusiai tikintys tuo, ką daro) krišnaitai ne ketvirtokams. Iki šiol sunku be šypsenos prisimint tą vaizdelį ir dainelę. Kovos menai ir filmas aktų salėje: pirmas – netikėtai nuostabu, antras – ačiū Dievui, mes jį visgi parodėme. Po aukciono atsidusom: pirma dalis baigta, liko (tik?) spektaklis.

Vakarinė dalis. Štai jis – desertas, kurio

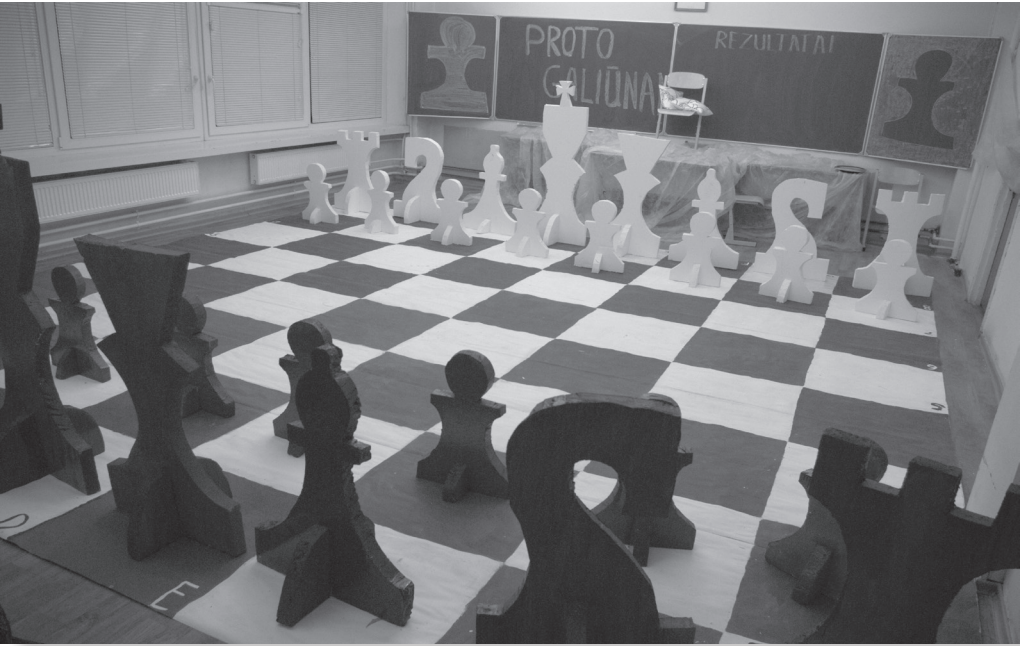

vieni labiausiai laukė, kiti – bijojo. Tie amžini: „Kur mikrofonas?“ „Liko 15 minučių!“ „Ar visos šokėjos turi veidrodžius?!“ Pripažinkim, pirmąkart licėjaus aktų salė taip pasikeitė, o kostiumai ir muzika mūsų pasaką pavertė tikra pasaka. Neįtikėtina geras jausmas, kai aktoriai tave, jau mačiusį repeticijas ir net žinantį viską atmintinai, nustebina kažkokiu kitaip pasakytu juokeliu. Aišku, buvo netobula ir tikrai galėjome geriau, betgi kaip juokinga buvo, kai, pavyzdžiui, tas mėlynas padaras pasirodė scenoje, aiškindamas, kad jis tūkstantį metų buvo Amerikoje. O dabar, kai prieini prie trečioko klausdamas apie šimtadienį, išgirsti vis tą patį: „Gera buvo daryti, dabar trūksta kažko.“ Tą laikotarpį kursas tapo šeima, o licėjus – pirmais namais.

KODĖL SENATORIUS REIKIA RINKTI TIESIOGIAI

SIMAS ČELUTKA 4B

Sausio ir vasario mėnesiais įvyko pirmieji Vilniaus mokyklų savivaldų susitikimai, kuriuos organizavo Lietuvos mokinių parlamento Vilniaus regiono skyrius bei Visuomeninio jaunimo klubas. Susitikimų tikslas – skatinti savivaldų tarpusavio supratimą ir bendradarbiavimą, ieškoti bendrų problemų sprendimo būdų. Susirinkimų metu kalbėjome apie mokinių problemas: rūkymą mokyklų teritorijoje, mokinių užrakinimą mokykloje (tam, kad šie nebėgtų iš pamokų) ir pan. Deja, apsiribojome tik problemų išsakymu ir jokių konkrečių sprendimų nepriėmėme. Prasta mokinių savivaldų situacija šalyje pernelyg bado akis, todėl nebegalima laukti – kalbėti apie problemas ir nieko nedaryti. Norėdamas paskatinti savivaldų susirinkimų dalyvius konstruktyviau spręsti bendrąsias problemas, teikti mokykloms rekomendacijas ir kt., siūlau pradėti nuo aktualios temos – rinkimų į savivaldą sistemos. Straipsnyje bandysiu įrodyti, jog mokykloje reikalingi ne tik tiesioginiai prezidento, bet ir tiesioginiai senatorių rinkimai.

Klasių seniūnai – „buhalteriai“, o ne mokinių atstovai

Daugelyje gimnazijų savivaldos atstovai ir vadovas išrenkami tokiu būdu: bendramoksliai išsirenka klasės seniūną, šis kartu su kitais seniūnais išrenka senatorius, kurie iš savo tarpo išsirenka prezidentą (pirmininką). Modelis kai kur gali varijuoti, bet principas daugmaž toks pat. Kas čia blogai? Reikia

suvokti vieną paprastą dalyką – daugumos mokinių požiūriu, geras seniūnas yra geras „buhalteris“, kuris turi surinkti pinigus iš savo bendraklasių įvairiomis progomis, daryti kitus smulkius dalykus, kurie nereikalauja ypatingų gabumų. Rinkdami seniūną, mokiniai tikisi išrinkti tą, kuris netingės savo laiko skirti smulkiems klasės reikalams. Prezidentas ir senatoriai – visai kita kategorija. Senatorius turi turėti aiškią viziją, kaip jis atstovaus mokiniams ir jų interesams, ką jis konkrečiai planuoja nuveikti mokyklos mokinių labui, kaip jis įsivaizduoja mokinių savivaldos raidą, žinoti mokinių problemas. Senatorius privalo būti lyderis, nebijoti priimti ryžtingų ir reikalingų sprendimų, mokėti bendrauti su „tauta“, aiškiai išdėstyti artimiausius veiklos planus, įsipareigoti per tiek ir tiek laiko padaryti tą ir aną. Renkant seniūną, panašūs reikalavimai nėra keliami, todėl ir seniūnų dalyvavimas rimtuose susirinkimuose bei rimtuose darbuose nėra patikimas. Žodžiu, atsakomybės ir atskaitomybės laipsniai tarp senatorių ir seniūnų – nepalyginami.

„Prižiūrėtojo“ diktatas

Tose savivaldose, kuriose vyrauja iš „buhalterių“ sudaryta „valdžia“, mokinių iniciatyvą neretai slopina direktorius, pavaduotoja arba kuris nors mokytojas, atsakingas už savivaldos darbą (pavadinkime tokį asmenį „Prižiūrėtoju“). Kaip jau minėjau, nedaug „buhalterių“ turi ryškių lyderio savybių. Retas iš jų gali sėkmingai vadovauti komandai. Todėl mokytojai žiūri į tokius mokinius nepatikliai ir imasi asmeninės iniciatyvos tvarkyti savivaldos reikalus. Kuo ilgiau Prižiūrėtojai

stebi mokinių savivaldos pasyvumą, tuo radikalesni tampa jų sprendimai ir tuo mažiau pasitikima tų mokinių darbingumu. Tuomet Prižiūrėtojo diktatas jau pasireiškia mokinių aktyvumo slopinimu, nesiklausymu, politinės galios įtvirtinimu. Savivaldų lyderiai arba bijosi, arba – o tai yra svarbiau – nežino, kaip pasipriešinti tokiam diktatui ar bent jau suformuoti tokią koman dą, kurios „politinis svoris“

nusvertų Prižiūrėtojo „politinį svorį“. Iš patirties galiu pasakyti, jog vienoje mokykloje mokytojai ne tik uždraudė mokiniams užsiimti krikštynų organizavimo reikalais, bet netgi atėmė kūrybines galimybes – neleido patiems sugalvoti krikštynų temos. Nesvarbu, jog mokiniai jau buvo organizavę keletą pasitarimų, pasiekę kompromisą dėl visus tenkinančios temos. Mokytojai siaurame ratelyje tiesiog nusprendė, jog jie geriau žino, ko reikia mokyklai. Savivaldos atstovai nežinojo, ką daryti. Šitaip visas mokinių triūsas nuėjo perniek. Šioje mokykloje savivalda buvo ir iki šiol yra renkama pagal „buhalterinį“ principą.

Kaip spręsti problemą

Išvardintų problemų sprendimo būdas – visuotiniai gimnazijų savivaldos rinkimai. Jie turėtų būti organizuojami renkant ne kažkurį vieną iš organų, pvz., prezidentą (pirmininką), tačiau ir prezidentą, ir senatą (tarybą). Seniūnai, kaip ir anksčiau, tegul būna renkami savo klasėse ir tegul toliau atlieka savo įprastines funkcijas – viskas čia yra gerai.

Rinkiminių kampanijų metu būtina organizuoti viešus debatus ne tik tarp kandidatų į prezidentus, bet ir tarp kandidatų į senatą. Būtina peržiūrėti ir atsakingai nustatyti su aktyvumu ir pilietiškumu susijusius kriterijus bei taisykles, kurių turėtų laikytis kiekvienas kandidatas. (Pavyzdžiui, debatuose kandidatas įsipareigoja savo išvardintus veiksmus įgyvendinti per tiek ir tiek laiko). Jeigu paaiškėja,

EKSPERTAI

Ekspertai, ką daryti, kad pajusčiau licėjaus dvasią, jei negroju gitara ir neturiu įsisegusi ženkliukų ant kuprinės? Pasiklydusi licėjaus dvasioje

Ponios ir ponai, pasiruoškite sensacijai. Licėjaus dvasia neturi nieko bendra su gitara ar ženkliukais ant kuprinės. Kiekvienam licėistui (tikiuosi, teisingai parašiau tą žodį (parašė neteisingai – red. pastaba) šios įstaigos dvasia turėtų būti kažkas individualaus, savo. Tiesa, ne visi ją jaučia. Panele pasiklydusioji, linkiu tau kuo greičiau tai atrasti. Žiauriai veža.

Ką veikia licėjaus žuveliokai? Donata

Iš karto atsiprašysiu Donatos, jei „žuveliokai“ yra, sakykime, nauja c'kų pravardė. Tikrieji žuveliokai – tie, kurie akvariume – būkim atviri, nesupranta, už ką jiems teko toks nemalonus likimas. O jūs pabandykit ant sienos visą gyvenimą pragyvent, žiūrint tūkstantis

jog kandidatas tiesiog gražbyliavo ir savo programos nevykdo (pvz., per pirmą mėnesį neįvykdo pirmo savo įvardinto darbo), ir negali „tautai“ deramai atsakyti, tuomet jis turėtų būti šalinamas iš savivaldos. Neturėtume vengti savivaldos narių sudėties pokyčių. Atsinaujinimas ir konkurencija yra reikalingi, pozityvūs dalykai.

Šį klausimą nuodugniau panagrinėti kartu su kolegomis ketinu per artimiausią savivaldų susitikimą. Jeigu Licėjaus bendruomenę domina išdėstyta problema, manau, galėtumėme suorganizuoti diskusiją ir apie tai pakalbėti. Praneškite Unei, jei sudomins.

P. S. Berašant straipsnį kilo dar viena idėja. Tiesiogiai išrinkti lyderiai, įgiję įtakos svertų, galėtų panaudoti vieną politinę priemonę – pagrindinį profsajungų principą: „Jei nevykdysi mūsų sąlygų, mes išeisime. Tavo įmonės gamyba akimirksniu sustos, ir tu bankrutuosi. Taigi tau teks su mumis skaitytis ir derėtis.“ Toks principas galėtų būti naudojamas tais atvejais, kuomet Prižiūrėtojas nesiskaito su senatorių nuomone. Pavyzdžiui, kad ir minėtas krikštynų temos atvejis: „Jei neleisite mokiniams savarankiškai sugalvoti renginio temos, mes apskritai nieko nedarysime. Pasitrauksime visi. Galėsite vieni su kitais mokytojais šokti, piešti ir vaidinti. Moksleiviai mūsų pusėje.“

devyni šimtai keturiasdešimt penktą TB'kų šachmatų partiją. Ir tai tik tada kai stiklas netyčia būna nuvalytas.

Kas geresnis: Simas Jasaitis ar Jao Ming'as? Sapnas

Žiūrint kur. Krepšinyje abu visai kieti, skirtumas tik trečdalis metro. Kita vertus, kažkada skaičiau, kad Jasaitis moka išsikepti kiaušiniene. O pabandykite įsivaizduoti Yao virtuvėje. Uraganas Katrina palyginus su šiuo vaizdu atrodo kaip vaikų žaidimai.

Ką turėčiau padaryti, kad tapčiau licėjaus legenda amžiams? Anonimas

Už pirmų trylikos idėjų, atėjusių mano galvon, įgyvendinimą tikrai būtum pašalintas iš mokyklos. Žinoma, yra daug būdų tapti legenda. Ir čia mums į pagalbą ateina senas geras draugas Google (raktiniai

žodžiai „How to become a legend“).

Štai viena dama iš <http://www.43things.com/> forumo siūlo pradėti domėtis absoliučiai viskuo. Pagalvok, juk licėjuje apstu veiklos sričių. „Prastumk“ twisterio turnyro idėją, neperspėjęs administracijos įrenk baseiną vietoj sporto salės, sukurk šokį, kuris galų gale pakeistų lindyhopą, paprašyk, kad broliukai Šarpiai paimtų iš tavęs interviu ir logiškai atsakyk į visus jų fizikinius klausimus...Yra ką veikti, pasitiek fantaziją ir pasiraitok rankoves, mielas drauge.

Ko nori mergaitės? *Saturninas*
Atsakydamas į šį klausimą atlikau masinę apklausą (dalyvavo 1 respondentas) „Skype“. Populiariausi atsakymai – šokoladas ir vasara. O jei rimčiau, tai mergaitės yra skirtingos. Kodėl nepaklausus būtent tos, kuria domiesi? Jei jos nepažįsti, pokalbį siūlyčiau pradėti fraze: „Ei, mergyt, kur buvai visą mano gyvenimą?“
P. S. gražus pseudonimas.

Kokios muzikos klausosi ekspertai ir kodėl? *A.*
Velniškai įvairios. Šiuo metu atsakinėjančio eksperto grotuvus suka Velvet Revolver – Can’t Get it out of my head. Tačiau muzika labai priklauso nuo situacijos. Yra grupių, kurių per valstybinį egzaminą nesinorės klausytis. Kitos gi dėl nežinomų priežasčių nepriimtinos laidotuvėse.

Eksperto numeris vienas mėgstamiausios grupės būtų Foo Fighters, Aerosmith, Metallica, Pearl Jam, The Doors, The Killers ar Jamiroquai („todėl, kad jie visi tokie faini...“), o ekspertas numeris du klauso viską, ką sukūrė Justin’as Hawkins’as.
Ekspertai pastebi, kad vienas geriausių išradimų pasaulyje yra muzikiniai automatai kavinėse. Vyrukai užsiima grojaraščių sudarymu ir gyvena iš tų litų, kuriuos lankytojai įmeta į aparatus. Nenuostabu, kad Mambo Picerijoje dažnai galite išgirsti Shakin’ Stevens ar The Darkness kūrybą. Mūsų darbas.

Kodėl TB’kai turi mokytis žinojimo teoriją?
Kodėėėėėė!?!one (desperatiškas šūksnis) *Nežiniukas*

O mes atsakysime retoriškai – koks velnias išvis nešė į TB?

Kas yra TOK? *TB2*
Wikipedia pateikia kelis šio achronimo šifravimo būdus:
Trolio Obuolių Košė.
Theory of Knowledge.
Tarptautinis Obliaus Kotas.
Troleibuso Ostrachavimo Kodeksas.
T.O.K. – Jamaikos muzikos grupė.
Tacitus Of Kaunas.
Tapkes over Krepsinis.

I š s i r i n k i t e
mėgstamiausią.

Ar pritartumėte idėjai svarbiausius mokyklos klausimus spręsti referendumais? (bet čia rimtai)
POLITOLOGAS
Visiškai, tokia galimybė net yra nurodyta mokyklos statute. Bet vėlgi, būkime realistai – ar atsiras rimta iniciatyva, ar bus tokių svarbių klausimų, dėl kurių sukrustų Rinkiminė Komisija, vykdanči referendumus? Norint sukurti tokį precedentą, reikėtų gerokai paplušėti. Esama sistema yra pernelyg gremėzdiška. Taigi, referendumai galėtų būti periodiški. Sakykime, kas tris mėnesius sudaromas svarbiausių klausimų sąrašas ir išsiaiškinama bendruomenės nuomonė. Kodėl gi ne?

Kaip spręsit ekonominę finansinę krizę?
POLITOLOGAS
Dėkui, mielas Politologe, kad šį kartą nepaprašei atsakyti rimtai. Praeitas klausimas ekspertus ir taip pernelyg išvargino. Kalbėjimas rimtai nėra mūsų stiprioji pusė.
Ekonominę finansinę krizę spręsimė velniskai paprastai.

Kaip jums Grybauskaitė? *POLITOLOGAS*
Ji beveik tokia pat faina, kaip Styvas.

MUZIKINIS TRILERIS „DINGTI PER 20 MINUČIŲ“ AUGUSTINA GABRILAVIČIŪTĖ 2A

Kas buvo po Kalėdų, bet prieš Naujuosius metus? Suprantu, tai buvo seniai, bet tikram liceistui iškart turėjo šauti į galvą mintis „KARNAVALAS“. Arba kitais žodžiais tariant – antrasis fuksų krikštas. Ir nors visi vyresnėliai aiškina, jog renginys skirtas tik apšilti, susipažinti vieniems su kitais, jog gero vaidinimo laukti nereikia, tačiau tai – melas: visi vis tiek laukia kažko gero, naujo ir originalaus.

Taigi, tą įsimintiną dieną įžengusi į Licėjų tikrai džiugiai nustembu – visas papuošta, nors pasidaro ir truputį keista – kaip fuksai suderins švelniąsias Kalėdas ir mafiją. Bet gal tai pagaliau žada kažką naujo ir originalaus? Tačiau įžengus į salę viltys mažta – nieko įspūdingo čia nėra. Tik scenos gale didelis, gražus paveikslas. Žinoma, suintriguoja „Šnektis“. Ir ne tik mane. Aplinkui tik ir girdžiu: „Ar paminės fuksai renginį, kuo jis toks garsus?“ Pirma scena to nežada – visas prasideda masiniu pasibėgiojimu-pasivaikštinėjimu scenoje ir gatvės šoku. Tačiau tai buvo tik apšildanti grupė prieš tikrąją vakaro šou – solinį Gabrielės koncertą. Manau, tai teisingiausiai apibūdina renginį. Nemanykit, jog aš turiu priekaištų merginos dainavimui – čia nieko prikišti negaliu. Tiesiog nepastabios mano akys trumpąjį (!) spektaklį matė tik kaip Gabrielės koncertą su trumpais šou intarpais – lyg perėjimais tarp dainų. Nors, tiesą sakant, net tokiu atveju logikos ten trūko. Bet nuklydau į lankas. Taigi po dainos sekė labai netikėtas pranešimas, jog renginys bus Šnekučio kabaretas (užbėgdama įvykiams už akių noriu pasiteirauti – kodėl „Šnekučio kabaretas“, o tai turėjo būti lyg ir renginys – koncertas, virto „vaidinimu, vykstančiu „Šnekučio“ kabarete“? Perfrazavus – kaip koncertas virto vaidinimu apie koncerto užkulisius?). Prasideda „reklaminė pauzė“: gražiausių durų konkurso nugalėtojų paskelbimas ir namų darbai. Mano asmenine ir subjektyvia nuomone, namų darbai yra puiki pradžia prastam renginiui. Kiek mačiau renginių ar jų įrašų, tiek namų darbai atrodė ne vietoje ir ne „į temą“. Bet štai sulaukiau savo kalėdinio stebuklo – šiame renginyje tie tarpusavyje nesusiję,

beveik eksromptu padaryti numeriai atrodė net labai gerai. Ypač trečiųjų šokis – tikrai atrodė linksmai ir žaismingai.

Bet viskas kada nors baigiasi, baigėsi ir geroji renginio dalis (taip, čia aš apie namų darbus). Vakaras-koncertas tęsiamas (jau 24 min.), mūsų laukia vakaro staigmena... Kaip jūs atspėjote – Gabrielės daina! Po jos vyko gluminantis 3 sakinių dialogas, kurį vainikavo padavėjų šokis. Tačiau tai buvo tik pauzė prieš antrąjį, ir paskutinį, dialogą. Kad žiūrovai atsigautų nuo siužeto vingių, buvo sušoktas dar vienas šokis. Trys kojas mindančios poros bandė atstoti pokylio šurmų. Tada, įtampai kylant... masinis pasibėgiojimas scenoje! Bet kulminacija jau čia: įžengia JIS – donas Kęstas. Susišaudymas, donas X miršta. Iš baimės besijuokiančios šokėjos bando jį gaivinti. Nepavyksta, nes laikas... paskutinei Gabrielės dainai, labai gražiai (ne, tikrai nesišaipau), atliktai net duetu ir ypač tinkamai po žmogžudystės: „...Dieve, kaip buvo gražu“. Čia lyg ir turėčiau dėti tašką (36 min.), bet sunku neprisiminti 3 min. trukusio nusilenkimo – o tai, beje, 1/7 fuksų paruošto vaidinimo arba 1/12 viso!

Suma sumarum galiu pasakyti, jog bent vienas dalykas jums pasisėkė – siužeto vingiai ir pabaiga tikrai buvo LABAI netikėti. Bloga naujiena, jog netikėti todėl, kad visi tikėjosi kažko geresnio. Šitoje vietoje negaliu nepacituoti: „Renginio įžanga buvo labai gera. Jei būtų padarę ir spektaklį, tai būtų buvęs pirmas nuostabus karnavalas.“ O renginys, trukęs 21 min. (39 (visas laikas) – (24-

6) (namų darbai) = 21; aš neskaičiuoju namų darbų ir apdovanojimų kaip ne fuksų ruoštos dalies), deja, į licėjaus geriausių renginių TOP 20 nepateks. Pati mačiau, jog ruoštis pradėjot pakankamai anksti. Tai kas atsitiko? Ištraukus iš konteksto kai kurias vietas, tai galėtų būti parodija, bet ir jos aš ten nemačiau. Tik pagreitintą meksikietiškos muilo operos versiją. Net ne operos, čia labiau buvo pagreitintas meksikietiškas muilo miuziklas. Tad belieka palinkėti sėkmės kitąmet – juk mediumas tradiciškai yra renginys pasitaisyti.

Sveiki,
rašau norėdama pasidalinti savo šiek tiek įvairesne patirtimi: mokslo Anglijoje ir Italijoje lyginimu. Tikiuosi, kam nors bus naudinga. Baigiau Licėjų 2006 metais. Iškart įstojau į Esekso (Essex) universitetą, kuris yra prie nedidelio Kolčesterio miestelio, valanda traukiniu nuo Londono šiaurės rytų kryptimi. Miestas yra pats seniausias visoje Jungtinėje Karalystėje. Ir dar, meterologai aiškina, kad čia iškrenta mažiausiai kritulių ir vidutinė temperatūra aukščiausia visoje JK. Iš patirties sakau jums – čia lyja mažiau nei Vilniuje. Beje, miestas laikomas pačiu saugiausiu šalyje.

Universitetas – toks mažas studentiškas miestelis, įkurtas šeštajame dešimtmetyje. Vieta tiesiog pasakiška – nacionalinis parkas su ošiančiais šimtamečiais ąžuolais. Studentai – margalytė įvairiatautė bendruomenė, kurios gyvenimą organizuoja labai stipri Studentų sąjunga (kontroliuoja beveik visą socialinį gyvenimą). Universitetas nedidelis – apie 8 tūkst. žmonių, tad gana greitai pradedi atpažinti žmones iš veidų, net jei niekada nesi su jais šnekėjęsis.

Angliška sistema pagrįsta savarankišku mokymusi. Užsiėmimai suskirstyti į teorines ir praktines paskaitas. Teorines veda dėstytojai, dažniausiai savo dalykų žinovai, o praktiniuose užsiėmiuose uždaviniai sprendžiam su doktorantais. Maždaug vieną kartą per du mėnesius būna koks testas ar užduodamas savarantiškas darbas. Mokslo metų pabaigoje – gegužės ir liepos mėnesį – egzaminų sesija.

Štai tokia mano dvejų metų patirtis. O tada... ar nelabasis, ar tiesiog nuotykių troškimas mane nunešė į Italijos Bokoni (Bocconi) universitetą pagal Erasmus mainų programą. Šis universitetas yra įsitaisęs Milano pietinėje dalyje. Miestas nedidelis, bent jau man – panašus į Vilnių. Nors yra įvairiatautis, bet reikia mokėt tai pastebėti: net vaikčiojant po skirtingus rajonus skirtumai į akis krenta tik gerai pažįstančiam skirtingas tautas žmogui. Tuo jis labai skiriasi nuo, pavyzdžiui, Londono, kur kosmopolitiškumas iškart

rėžia akį. Milanas vis dėlto yra itališkos kultūros atspindys.

Iš pirmo žvilgsnio gyvenimas telpa į didelio miesto stereotipą – žmonės skuba, lekia, niekada neturi laiko... Bent taip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Tačiau greitai pradedi girdėti žodį „aspetare“ (reikia palaukti) ir jei bent minutėlei stabteli, gali išgirsti iš kavinės sklindančią armonikos muziką. O kai į muzikos ritmą įsilieja ir gatvės garsai, netikėtai nušvinta saulė, kurios dar ką tik nematei... Nuotaika pasitaiso ir suvoki, kad vis dėlto esi pietų Europoje.

Bokoni yra privatus universitetas, todėl čia, kaip ir JK, kiekvienoje auditorijoje rasit vaizdo aparatūrą (visai kaip licėjaus skaitykloje). Paskaitos (vienos trukmė pusantros valandos) čia įdomios ir neretai dienos tema būna susieta su kokia nors tema iš naujausio „Finnancial Times“ ar „The Economist“ straipsnio, kad priartėtų teorija prie praktikos... Nustebtumėt sužinoję, kad labiausiai patiko buhalterijos

paskaitos, nes dėstytojai aiškina su užsidegimu ir matosi, rimtai tiki tuo, ką aiškina. Ir nors prieš tai italų kalbos mokiausi vos vieną mėnesį, o paskaitos dėstomos itališkai, viską puikiai supratau ir mėgavausi jomis puikių dėstytojų dėka.

Pirmąsias tris savaites iškart po paskaitų būdavau visiškai išsekusi, todėl tiesiog griūdavau į lovą ar vakare bukai žiūrėdavau televizorių. Mat paskaitos prasidėdavo prieš devynias ir baigdavos prieš šešias. Nuo mokyklos suolo nebuvau pratusi paskaitose sėdėti taip ilgai. Pažįstu žmones, kuriems mokslai pasibaigia apie aštuntą valandą vakaro.

Studentai čia kitokie, nei buvau įpratusi: individualistai, tarp jų jaučiama stipri konkurencija. Apskritai visame universitete labai ryški konkurencija, nes tėra trys dėstomi dalykai – teisė, ekonomika ir verslas. Studentų organizacijos tikrai neprilygsta Esekso studentų sąjungai. Didžioji dalis universiteto studentų rūko. Buvo keista pirmomis dienomis sunkiai prasiirti nuo vieno pastato prie kito, nes prie įėjimų būrėsi minia žmonių.

Taigi pagrindiai skirtumai tarp Esekso ir Bokonio:

Paskaitos trukmė.

Bendras paskaitų skaičius ir trukmė.

Finansavimo galimybės. JK – kreditas ir ne visos dienos darbas, kai kurie universitetai duoda kasmetines vienkartinės finansines išmokas, Bokoni – lietuviai studentai gali gauti stipendiją.

JK gali pats planuoti savo laiką, kada mokaisi, kada dirbi ir pan., visai kaip licėjuje, kai derini popamokinę veiklą su mokslais, o IT paskaitų daug: tarp ir po jų dar laukia įvairūs grupiniai darbai, namų darbai, o jei dar nori pasimokyti, tai biblioteka tedirba ligi 10-tos valandos vakaro, tad neakademinės darbo

3 PANAŠIOS NUOMONĖS ARBA KAS BLOGAI LICĖJAUS VALGYKLOJE?

RŪTA EINIKYTĖ 2A

Licėjaus valgykla iš pirmo žvilgsnio atrodo visai normaliai: lentynos prikrautos saldumynų, mokiniai išsirikiavę į eilutę, pakankamai didelis patiekalų pasirinkimas. Tačiau ne viskas yra taip gerai, kaip atrodo. Visų pirma – kvapas, kurį galima užuosti tik atėjus į mokyklos pirmąją aukštą (rūsį). Tai dar nieko, palyginus su tuo, koks tvaikas tvyro, kai kas nors yra prideginama. Pasitaiko, kai visas aukštas būna sklidas degėsių kvapo. Nerimą kelia ir tam tikros higienos sąlygos – juk stalai nevalomi kaskart kam nors pavalgius, ką jau kalbėti apie įrankius: kiekvienas, pasiimdamas šakutę, šaukštą ar peilį, kartu liečia (nežinia, ar švariomis rankomis, juk ne visuose tualetuose yra muilo) ir kitus įrankius, todėl po kiek laiko jie visi tampa nešvarūs. Beje, ne visada lėkštė ar stiklinė būna švariai išplauti, tai irgi sukelia nemalonų pojūtį. Maistas valgykloje taip pat nepagirtinos kokybės: bandelių galiojimo laikas dažnai būna pasibaigęs, blynai ir kepsniai permirkę riebaluose, todėl ne toks jau didelis pasirinkimas belieka. Dėl tokios pasiūlos daugelis mėgaujasi pica arba Kijevo kotletu, kuriuos irgi galima laikyti ne itin sveiku valgiu. Dar vienas rūpestis – per visą valgyklą nusidriekusi eilė. Dauguma mokinių, sąžiningai stovinčių eilėje, nespėja pavalgyti per ilgąją pertrauką, nes atsiranda tokių, kurie nežino, kur yra eilės galas. Be to, ir aptarnavimas nėra labai malonus, nes susinervinusi pardavėja nuolat rėkia. Galiausiai, aplinka taip pat nežavi: sovietinis interjeras

patirties įgūdžiams ar kokiam projektui belieka savaitgaliai, arba bėgi popiet po paskaitų.

Kur man patiko labiau? Atsakyti išties sudėtinga, nes esu labai subjektyvi – turiu teisę rinktis paskaitas, kurias noriu, ir neturiu privalomų, kas būtų neišvengiama, jei mokyčiaus Bokonyje bakalaurui gauti. Be to, per dvejus metus buvau susiformavusi tam tikrus įpročius, kurių teko atsisakyti, nes nebuvo stiprios studentų sąjungos ir užmiesčio ramybės. Vienintelis dalykas, kurį tikrai pajutau, kad Anglijoje daug paprasčiau, ramiau ir organizuočiau gyventi, o Italijoje yra mėgstama iš musės padaryt dramblį.

Juliana Vorono

nesuteikia ypatingo įspūdžio. Atsižvelgiant į visa tai, jeigu tik yra galimybė, geriau šią patalpą aplenkti, nes niekada negali žinoti, kokia tavo savijauta bus po sočių pietų.

KAROLINA POCIŪTĖ 2D

Mažais kasdienybės žingsniais arba valgyklos Vaterlo

Licėjuje mokosi aukštesnio kultūros lygio žmonės, jie protingi, taip pat tolerantiški bei mandagūs – tokius žodžius daugeliui tenka išgirsti iš skirtingų aplinkų – pačių liceistų, tėvų, mokytojų. Tačiau kuo toliau, tuo tai darosi panašiau tik į skambią frazę ar į praeties mitą. Pasakysiu atvirai, labiausiai mane liūdina kasdien vis prastėjanti situacija valgykloje. Galbūt mokslų išsekinti liceistai tokie išalkę ir ištroškę, jog jau nesugeba valdytis ir pasiduoda pirmųjų instinktams veržtis į priekį. Ir tada eilė jiems tampa mūšio lauku. Kai kuriais atvejais nemandagumas ir kitų negerbimas peržengia visas ribas.

Pirmiausia ir, matyt, labiausiai stebina jauniausiųjų licėjaus gyventojų, pirmakursių, elgesys. Dar nespėję ir tinkamai kojų apšilti bei susipažinti su taisyklėmis jie jau sugeba... jas laužyti. Yra viena grupelė fuksų, kurie, atrodo, jaučiasi geresni už kitus. Dar nė karto neteko matyti jų eilėje – įėję į valgyklą jie žingsniuoja tiesiai iki prekystalio.

Ne ką mažiau stulbina ir antrakursių elgesys. Gana dažnai stovint eilėje tenka išgirsti tokias frazes, kaip „prieš ką geriau užlįsti į eilę, jei ne prieš fuksą“ arba „fuksai eilėje visad turi užleisti antroją“. Mieli bendrakursiai, norėčiau priminti, jog pertrauka yra bendra, todėl tai reiškia, jog visi turi lygias teises nepriklausomai nuo kurso ir net nuo socialinės padėties ar dar ko nors. Ko gero, kai kam pats laikas pradėti mokytis elementariosios kultūros pagrindų, juolab kad prieš akis turime ir gražaus elgesio pavyzdžių.

Kelis kartus teko būti valgykloje ir vyresniųjų ilgosios pertraukos metu. Iš to, ką teko matyti, susidariau įspūdį, jog jiems ši problema mažiau aktuali, mat nemačiau besimušančių alkūnėmis prie prekystalio už Kijevo kotletą. Eilė atrodė kur kas tvarkingiau, dėl to ir sąžiningai laukiantys eilėje spėdavo pavalgyti per tas 30 minučių. Dar vienas įdomus dalykas, jog pernai ryškių begėdiškumo pavyzdžių pasitaikydavo gerokai mažiau. Tad kyla klausimas: ar vyresnieji moksleiviai tiesiog labiau subrendę ir pasiekę tą aukštesnįjį lygį, ar kasmet įstojančių į licėjų kartų kultūros lygis vis prastėja, jie atsineša savų mokyklų taisykles?

Vis dėl to manau, kad atsakymo rasti čia neįmanoma – kiekvienas jo ieškoti turėtų savyje. Galbūt atpažinsite savo elgesį ar net ir pasakytą frazę. Taisyklės nėra vien tam, kad jas laužytume, ir tik visi kartu galime kurti tokią aplinką, kurioje maloniau bus ir mums patiems.

SILVIJA SPĖČIŪTĖ 2E

Kijevo kotletų invazija arba kodėl mes visados alkani?

Licėjuje būna dienų, kai valgykloje grūstis padvigubėja (jei tai dar įmanoma) ir moksleiviai alkūnėmis sprausdamiesi reikalauja Kijevo kotletų. Deja, pasistumdžius eilėje neretai dingsta apetitas, nes tavo sakrališkąjį Kijevo laukimą sugadina visai ne iš padangių nusileidęs balsas, niurgzliai klausiantis, ko norim ir ką perkam, bei raginantis kuo greičiau sumokėti ir dingti (žinoma, ne atviru tekstu). Liūdna, kai nekeliavus kryžiaus kelius eilėje paskui dar tenka patirti moralinį stresą dėl klaikaus, siaubingo, pasipiktinimą keliančio ir ne pačius gražiausius, kartais net nelietuviškus žodžius vartoti skatinančio aptarnavimo. Kodėl su moksleiviais valgykloje elgiamasi kaip su šunimis, kai tuo pat metu mokytojams šypsomasi pataikūniškomis šypsenaitėmis? Juk ne paslaptis, kad su klientu (kad ir kokio būtų amžiaus ar socialinio sluoksnio) reikia elgtis mandagiai (galų gale yra ir etiketo normos, kaip dera bendrauti su kitais žmonėmis). Su draugais ne kartą svarstėme: kas dėl to kaltas? Nuotaikų kaita? Noras susidoroti su visai mokiniiais? Viena aišku – mes pakenčiame klaikų aptarnavimą, nes licėjaus valgykla yra monopolizavusi rinką ir puikiai žino, kad mes vis tiek pirksime maistą.

LA: „ATIDUOTI TAI, KĄ GAVAI“ UNĖ KAUNAITĖ TB1

LA. Ne, tikrai ne Los Andželas. Ir jau tikrai ne Lukiškių aikštė. LA – tai Licėjaus alumni. Šių metų kovo 22 dieną švenčianti dvejų metų gimtadienį. Pala pala! Tik dvejų? Išties, dabar atrodo net keista, jog visai neseniai šios organizcijos nebuvo nė kvapo, o mintys dar tik brendo kai kurių tuometinių liceistų galvose... O štai dabar jau antrą kartą Licėjuje surengiamos LA Kalėdos, į kurias šiemet sugužėjo jau per tris šimtus (visu šimtu daugiau nei pernai!) kostiumuotų ir mokinių jau seniai neprimenančių „dėdžių“ ir „tetų“. Užtat veidai taip švietė, jog tikrai buvo galima suprasti, kad Licėjus kažką jiems paliko. Tad iš pradžių.

LA jau įveikė pirmuosius žingsnius. Pasidarė įdomu – kaip jiems sekasi dabar? Kokie tolesni planai? Pagaliau ir smalsu, ką gi mąstinėja tie žmonės, kuriems Licėjus išties tapo ne tik mokykla, bet ir gyvenimo būdu. Mintimis sutiko pasidalinti vienas iš Licėjaus entuziastų, prisidėjusių prie LA įkūrimo – **Domantas Jankauskas**. Ir žinot, kažkaip ne iškart buvo jauku klausinėti... Tik kai išgirdau teiginį, jog „dar vienas įdomus faktas: KTU gimnazijos alumni įsisteigė praėjus lygiai metams po LA atsiradimo“ supratau, kad liceistai vis dėlto lieka liceistais ir juos visus jungia kažkas bendro...

Kaip ir kodėl gimė idėja įkurti LA?

Nors Licėjaus alumni asociacija buvo įkurta tik licėjų pabaigus 14-ai kartai, pati idėja gimė daug anksčiau. Tikrai žinau, kad 1999 metais ši mintis jau buvo gyva, gal net dar anksčiau – apie tai buvo nemažai šnekama, bet neatsirasdavo entuziastų, kurie imtųsi konkrečių veiksmų, o licėjaus administracija iniciatyvos taip pat niekada nerodė. Klausimas, ar reikalingas toks dalykas kaip alumnų asociacija, kasmet tapdavo vis paprastesnis. Alumnų bendruomenė augo, tačiau buvo labai išsisklaidžiusi – seniau pabaigusios kartos prarasdavo ryšį ir su mokykla, ir su tais, su kuriais trindavo mokyklos suolus. Jei neklystu, 2006 metais alumni asociacijos idėja buvo atgaivinta ir tų metų pabaigoje iniciatyvinėje grupėje jau buvo keliolika žmonių (tuomet prisijungiau ir aš) – pradėjome diskutuoti konkrečiau – apie organizacijos struktūrą, tikslus, tinklapį. Gruodžio mėnesį parašėme asociacijos įstatus ir pradėjome planuoti steigiamąjį susirinkimą.

Kokie organizacijos ilgalaikiai planai?

Stengėmės tikslus kelti realistiškus ir tokius, iš kurių naudos turėtų ir alumnų bendruomenė, ir licėjus. Labai bendrais bruožais ilgalaikius planus nusako asociacijos įstatai – burti LA bendruomenę, palaikyti

ryšį su licėjum ir t. t. Po pirmų dvejų LA veiklos metų, pasidarė aiškiau, kiek ir ko įmanoma padaryti, kiek kam reikia pastangų. Šiuo metu yra pradėta ruošti LA strategija – dokumentas, kuris detaliau aprašys asociacijos veiklos kryptį ir užtikrins tęstinumą LA valdymą perimus ateities taryboms.

Bene geriausiai žinomas LA projektas – BigBrother. Trumpai apibūdink šio projekto idėją dar su juo nesusidūrusiems liceistams.

BigBrother projekto idėja kilo iš panašaus pobūdžio iniciatyvų JAV universitetuose, kur vyresni ar pabaigę studentai bendrauja ir padeda pirmakursiams. Šis modelis buvo pritaikytas licėjaus ir LA tikslams: licėjaus alumnai, turintys studijų užsienyje patirties, yra suporuojami su 3 (kartais 4) kurso liceistais ir padeda jiems, pataria įvairiais klausimais, susijusiais ir nesusijusiais su mokslais. Projektas bendravimo formos neapibrėžia, tad viskas vyksta taip, kaip susitaria projekto dalyviai.

BB vyksta jau antrus metus. Ar šiemet dalyvių skaičius išaugo? Buvę liceistai aktyvesni?

2008 metų pradžioje įvyko pirmasis (bandomasis) projekto etapas, kuriame dalyvavo 13 alumnų ir 25 liceistai. Po sėkmingų pirmųjų metų ir teigiamų atsiliepimų, šiemet daugiau laiko ir pastangų buvo skirta informacijai apie projektą skleisti. Taigi šiemet projekte dalyvauja jau 23 didieji ir 34 mažieji broliai ir sesės.

Koks LA požiūris į emigraciją? Ar organizacija skatina lietuvių grįžimą namo, ar tai nėra tarp Jūsų planų?

Oficialios pozicijos emigracijos klausimu LA neturi, o tiksliau – bandom išlikti neutralūs ir objektyvūs. (Žinoma, kiekvienas Tarybos narys turi savo nuomonę). Pirmasis su emigracija susijęs renginys įvyko 2007 rugsėjį seminaro apie studijas užsienyje forma. Po šio renginio teko išgirsti ne tik teigiamų atsiliepimų, bet ir kritikos, kad per daug saldžiai nupiešėme studijų užsienyje paveikslą. Kaip atsvara seminarui, šiemet per Kalėdų atostogas licėjuje įvyko diskusija apie (re)emigraciją, kurioje gan svarią poziciją turėjo reemigracijos šalininkai. Dėl įvairių logistinių priežasčių šiemet nepavyko surengti seminaro apie studijas Lietuvoje ir/ar grįžimą į Lietuvą, tačiau labai tikiuosi, kad naujai išrinkta LA Taryba šias idėjas plėtos toliau.

Kokius projektus dar vykdo LA?

LA Taryba tėra sudaryta iš 9 žmonių, kurie negali

skirti neriboto laiko LA veiklai. Dėl tos priežasties LA skatina alumnus kurti iniciatyvas/projektus. Jei pasiūlytos iniciatyvos sutampa su LA tikslais, tuomet asociacija sutinka padėti projekto koordinatoriams suteikdama informacijos, padėdama ją platinti ir pan. Tas pats *BigBrother* projektas niekada nebuvo LA Tarybos atsakomybė – tai privati iniciatyva, prižiūrima ir koordinuojama kelių liceistų. Visai neseniai į LA kreipėsi kelių alumnų grupė, kurie asociaciją nusprendė pristatyti JP Morgan investicinio banko rengiamame konkurse.

Ar buvę liceistai noriai dalyvauja LA renginiuose?

Didelių renginių LA kalendoriuje nėra labai daug, bet tiems, kurie įvyksta, dėmesio tikrai netrūksta. Šiomet vasaros sąskrydyje dalyvavo beveik pusantro šimto žmonių, Kalėdų renginyje – per tris šimtus. Net LA susitikimas Londone šiemet sulaukė per 50 dalyvių – gerokai daugiau nei pernai.

Ar didelė dalis prisiregistravo LA tinklalapyje?

Tinklalapis irgi išlieka labai vertinga komunikacijos priemone. Duomenų bazėje savo profilius aktyvavo apie 900 alumnų, o LA tinklalapio lankomumas per antruosius asociacijos metus išaugo keturis kartus.

Kokie jūsų artimiausi tikslai?

Potencialo asociacija turi daug – svarbiausia yra entuziazmas, ryžtas ir noras kažką daryti. Vos už kelių savaitių LA vadžias perims trečioji LA Taryba, kurioje nebebus tų, kurie tiesiogiai dalyvavo įkuriant asociaciją. Nors padaryti galima buvo ir daugiau, tačiau per pirmuosius gyvavimo metus Asociacija pasiekė nemažai, tad tereikia tikėtis, kad organizacija ir toliau augs, stiprės ir plės savo veiklą bei tikslus. Konkretūs artimiausi planai vėlgi labai priklausys nuo naujosios tarybos prioritetų, požiūrio ir idėjų. Asociacijos įstatai ir strateginis planas tėra tik gairės, kurios tikrai nevaržo idėjų ir veiklos laisvės.

Kodėl net baigę Licėjų skiriate jam tiek savo laiko?

Licėjaus esmė nėra pastatas ar pamokos. Manau, tai, kuo licėjus ypatingas, vyksta tarp ir po pamokų. Tai žmonės, kuriuos sutinki ir su kuriais praleidi tuos kelerius metus. Nors mano karta pabaigė mokyklą prieš ketverius metus, su didele dalimi klasiokų artimai bendraujame iki šiol, nors ir išsibarstėme po visą pasaulį. Savanoriškas darbas asociacijoje paremtas noru atiduoti kažką mokyklai, iš kurios daug gavome. LA bendruomenė ir palaikomi ryšiai yra vertingi ir asmeniškai mums, ir visuomenei.

Ačiū už pokalbį!

PIRMAS SAKINYS VISADA SUNKIAUSIAS

JONAS GRINEVIČIUS TB1

Mokslas neatsiejamas nuo žmonių – nuo pačių mokslo šaknų. Žinių siekiame ne dėl egzaminų, o norėdami pažinti pasaulį. Nors jau ištyrinėtas, tiek daug paslapčių likę. Įžengęs pro Licėjaus duris tą pat akimirką supratau, kad čia visi ir bus mano naujieji draugai, kompanionai, palaikantys mane, kai to reikės. Supratau, kad jūs visi darote mane geresniu žmogumi – nesiliaujančios pastangos ir nesibaigiančios šypsenos iš tiesų įkvepia stengtis ir nepasiduoti. Pasisekė man – draugų radau čia kaip ir Londone, mokymąsi padarančių laisvalaikiu.

Trejus metus praleidau Londone – teko mokytis, mano manymu, vienoje iš draugiškiausių mokyklų. Kolingeme (Collingham) – tikrai nuostabioje mokykloje išmokau suprasti patį save, dėl ko aš mokausi, ko siekiu. Nebuvo sunku priprasti prie naujos sistemos – tereikėjo pasirinkti keletą mėgstamų pamokų – nuostabu, kad turi laisvę mokytis, kas tau įdomu, ką tu supranti. Mokymo sistemos iš esmės labai panašios tiek Licėjuje, tiek Kolingeme: aistra mokytis ir pastangos palaikomos: nuolatiniai vertinimai, testai ir bandomieji egzaminai ruošia mus galutiniam išbandymui ir daro mokymosi sistemą efektyvią. Visą laiką buvom vertinami mokytojų akis į akį – tiesiai šviesiai pasakydavo, ką darau ne taip, ką reikia keisti, bet niekados nepraleisdavo progos pagirti už darbų originalumą. Vienas ryškiausių ypatumų – labai detalus istorinių ir literatūros tekstų analizavimas. Tai man paliko gilų įspūdį: visą dieną galėdavom prasėdėti prie vieno puslapio ir rasti šimtus užslėptų minčių. Prisimenu vieną ganėtinai juokingą istorijos pamoką

apie senovės Graikijos demokratiją – nagrinėjom Periklio nuopelnus. Vienoje iš jo kalbų buvo paminėtas Atėnų ūkis ir mes nukrypome į kalbas apie alyvuogių svarbą senovės pasaulio ekonomikai ir galų gale netgi pasinaudojome Googlu, kad sužinotume apie dabartinę alyvuogių eksportą. Radome daug grafikų ir lentelių ir netgi siūlomų akcijų. Nuo demokratijos iki alyvuogių. Taip!

Bet ne viskas taip puiku ir linksma, kaip iš pradžių atrodė – šiemet sužinojau iš draugų Londone, kad – nepatikėsit... uždraudė lankytis youtube.com ir klausytis muzikos mokykloje. Tai yra labai nesąžininga – dabar per pertraukas nebeskambės dabartiniai popso, roko ir džiazo hitai ir nebus galimybės sunkiai dirbantiems mokiniams atsipūsti per pietus ar šiaip prieš pamoką. Sako, kad muzika trukdo dirbti, esą vietoj darbo renkamės muziką. Nejaugi negali būti abiejų? Manau, reiškiu visų nuomonę, kai sakau, jog dirbti daug lengviau besiklausant kokios nors MTV dainos. Tikiuosi, niekados neateis ta diena, kai muzika dėl akademinių priežasčių bus uždrausta čia. Muzika – Licėjaus dalis ir visados tokia bus.

Puiku, kad tiek daug renginių čia vyksta – gyvenimas nenuobodus ir yra daug progų pasilinksinti. To kiek ir trūko Londone, nors ir susigalvodavome įvairių linksmybių: viduramžių turnyras „jojant“ ant kėdžių, su šluotomis vietoj iečių iš tiesų buvo labai linksmas. Tik kiek skausmingas.

Labiausiai man trūksta parko prie pat mokyklos – reikėtų ir mums kokią susikurti prie Licėjaus, kad futbolą būtų smagiau žaisti.

KITA PASAULIO PUSĖ

ELŽBIETA GRADAUSKAITĖ 1A

GEMA LIUTKEVIČIŪTĖ 1A

Ar dar atsimenate rudenį vykusią akciją: rinkote knygas Kauno nepilnamečių pataisos namams. Norėtume papasakoti, kaip tas knygas mes, penkiolika 1a klasės mokinių, nuvežėme į Kauną. Tiesą pasakius, nebuvo lengva apsispręsti – važiuoti ar nevažiuoti. Kirbėjo klausimas – kuo ši kelionė skirsis nuo ekskursijos į Kauno zoologijos sodą – ten už grotų žvėrys, čia berniukai, o mes bet kuriuo atveju – smalsūs žiūrovai. Mus nuramino, kad tai tik vienas iš projekto „Aukime kartu“ renginių, kad projekto sumanytojai žino, kodėl mūsų akcija ir svarbi, ir morali. Vežėmės kelias dėžes knygų, kokakolos, mandarinų ir saldainių.

Prie pat vartų nebuvo kur pasistatyti autobuso, todėl nešėmės dėžes smarkiam lietuvi lyjant palei ilgą pataisos namų tvorą. Už tvoros – naujas šviesių plytų pastatas – lyg koks muziejus ar modernus kino teatras. O pro jo langus buvo sveikinamos mūsų mergaitės – švilpimu ir ... tikrai ne tais žodžiais, kuriuos norėtų girdėti bet kuri pasaulio mergaitė. Ar su tais išprotėjusiais mūsų berniukai žais krepšinį? Laimėi, ne, tai tardymo izoliatorius, ten pro grotuotą langą pasaulį stebi tie, kurie dar tik laukia teismo.

Prieš įeinant į teritoriją asmeninius daiktus, visus, reikėjo palikti užrakinamose stotelėse, tada kvietė iš sąrašo po vieną, įleisdavo į tokią ilgą siaurą patalpą – patikrindavo dokumentus ir išleisdavo pro kitas duris į tamsius, niūrius koridorius. Durys įtaisytos taip, kad vienu metu abejos negali būti atidarytos. Tos kraupokos patikrinimo procedūros metu vienas uniformuotas pareigūnas, radęs sąrašė neatvykusią mergaitę, ją pagyrė – pareiškė, kad padorios mergaitės čia nevažiuoja. Po tokių žodžių ne tik pirmokams, mokytojai pašurpo nugara.

O paskui maloni, elegantiška, tikinti savo darbo svarba izoliatoriaus ir pataisos namų direktoriaus pavaduotoja papasakojo apie pataisos namuose kalinčius jaunuolius (tai vienintelis kalėjimas nepilnamečiams Lietuvoje, jame tuo metu buvo 114 sunkius nusikaltimus padariusių paauglių – lengvai nusikaltę čia nepatenka). Šiek tiek atslūgo įtampa – vaikinai lanko mokyklą, mokosi tų pačių dalykų kaip ir liceistai, po pietų mokosi profesijos. Dauguma jų labai nelaimingi – artimieji jų neaplanko net per didžiąsias metų šventes, į vaikinų laiškus brangiausi jiems žmonės dažniausiai neatsako.

Berniukai, aišku, nė nesitikėjo laimėti krepšinio varžybų – ne pati sportiškiausia mūsų klasė, o kai

pamatė varžovus – visi treniruoti septyniolikmečiai aštuoniolikmečiai – paskutinių vilčių nebeliko. Vis dėlto liceistai pralaimėjo oriai – energingai gynėsi ir bandė pulti iki paskutinės minutės.

Po to bendravome su atrinktais pačiais geriausiais pataisos namų vaikinais prie vaisių stalo. Jei tai galima pavadinti bendravimu. Nedrąsūs buvome ir mes, ir jie. Susibūrėme mes viename stalo kampe, jie kitame. Kai kurie kategoriškai atsisakė vaisių – „mes visko turime“. Iš papildų spoksojo taip, lyg jiems sakytume – pasižiūrėkite, pasaulyje yra ir laimingų žmonių, net mergaičių... Direktorius pavaduotoja padalijo į sauja kiekvienam berniukui saldinių ir mandarinų. Kai vienas kitas įsidrąsino ir priėjo pasikalbėti, jau baigėsi bendrauti skirtas laikas. Mokytoja dar spėjo paklausti vieno, kas jiems iš mūsų atvažiavimo, ar nuo to ne blogiau. Jis atsakė, kad baisiausia kalėjime – rutina, tas pats diena iš dienos: tie patys žmonės, tie patys užsiėmimai, tos pačios sienos... Kad kiekviena permaina yra šventė savaime.

Ne iš karto po šios kelionės atsigavome. Sunku pasakyti, ar tiems vaikiniams nuo mūsų vizito pasidarė geriau. Tik supratome projekto „Aukime kartu“ prasmę – juo siekiama sugrąžinti berniukams jausmą, kad jie yra tokie, kaip visi. Ir suvokėme, ką turėjo omeny tas uniformuotasis prižiūrėtojas, sakęs, kad mergaitėms čia ne vieta: jis priešinasį projektui, mano, kad kalėjimas yra bausmės, o ne auklėjimo vieta.

Labiausiai ta diena turbūt buvo naudinga mums, nes privertė susimąstyti. Kaip mes gyvename? Ar branginame tai, ką turime. Nelabai. Matome gyvenimą taip vienpusiškai. Tik tą išpuoselėtą, gražią, ant lėkštutės padėtą jo pusę. O kur kita? Iki to apsilankymo atrodė, kad kitokios ir negali būti. Blogus dalykus sunku įsivaizduoti. Tik štai pamatai savo akimis, pajunti visu kūnu tą atmosferą ir dingteli, kad ne viskas šiame pasaulyje yra taip paprasta, kad blogi dalykai yra taip arti mūsų, tik mes užsimerkiame, kad jų nepastebėtume. Nes taip lengviau gyventi. Kas to nežino?

AŠ TAI DARYSIU KARJERĄ, O TU?

VIKTORIJA NAVICKAITĖ 3B

„Žinau, kad visi jūs ketinat būti ministrai, bet pasimokykim truputį biologijos, nesvarbu, kad B lygis...“ Alma Čekauskienė

Gal atlikime tyrimą: paklauskime liceistų, kaip jie įsivaizduoja savo ateitį. Keli iš dešimties pirmiausia kalbėti apie karjerą? Juk visi mes svajojam apie studijas prestižiniuose universitetuose, plačias tarptautinės rinkos galimybes, apie mūsų užimamą POSTĄ.

Aš niekuo nesiskiriu nuo jūsų. Aš svaigte svaigstu dėl didelių pajamų, dėl vietos visuomenėj ir, taip pat kaip ir jūs, to siekiu (beveik) kaskart atlikdama namų darbus. Bet ar kartais jums neatrodo, kad gyvenimas nesusideda tik iš to? Keli iš mūsų gyvens iš idėjos? Keli padarys darbą už ačiū? Man kartais atrodo, kad trokštam iš didelių niekų mažais dievais pavirsti. Kad nė nenučiuokiam, kokia kaina reikia tuos turtus uždirbti. Kad lekiame užmerktom akim į tą pasaulį nė negalvodami, ką turim čia.

Ganėtina, kvaila – apsiskaitęs ir didžiai

išprusęs liceistas juk žino, kad laimės nenupirks, bet paradoksalu, jog dauguma mūsų ketina ją it iš aukciono namo parsinešti. Kokį procentą Lietuvos emigrantų po dešimties metų sudarys Licėjaus TB'kai ir visi kiti, kurie lekia tolyn it nusvilę padus? Ne, aš nesakau, kad reikia uždrausti TB. Teturiu omeny, kad mes bėgam iš čia begalinės vilties vedami, nes turbūt geresnį išsilavinimą gausim, bet vis vien viskas ilgainiui susiveda į pinigus, ir tada imi pirkt savąją laimę.

Viena mergaitė, ji ne Licėjui mokos, vieną gražų vakarą prieina ir sako man: „Jūsų mokykloje moko pinigus uždirbt, ir pamatysi, uždirbsit visi daug, tikrai. O mums sako: visai nereikia gero darbo, kad širdy jaustumėis gerai.“ Ta mergaitė stovės į socialinį darbą. Statistinis liceistas šioje vietoje turėjo griūti paslikas ar bent jau būt ištiktas kokio nors širdies priepuolio – tokia profesija juk neteikia jokių socialinių garantijų! Bet ta mergaitė bus laiminga, nes darys, ką pati nori. Ir tada pagalvojau – ar mes tikrai visi ligi vieno norim būt ekonomistai ir valdyt nuosavas įmones, ar kažkas čia visgi ne taip?

Kyla dar vienas klausimas. Koks procentas liceistų specialybę renkasi iš „pašaukimo“, ir koks – dėl finansinių sumetimų? Žinoma, dažnas moksleivis, ir čia šneku įsitikinusi, studijų programą renkasi visai nenučiuokdamas, ko iš tikrųjų nori iš gyvenimo. Tada ir pradedama vaikytis geros algos. Tačiau ar tai nėra lengvabūdiška? Nejau neįmanoma atskirti, nori dirbt su popieriais ar žmonėm?

Taip, mes visi būsim ministrai, tik ar nepritrūks ministerijų? Mes tapsim didžiais žmonėm, o keli mūsų net kartais šnekės per televizorių. Tada susitiksim alumnų vakaronėse ir šnekėsime apie atlyginimus. Dieve, kaip to laukiu!

...nerūpestingumą. Anądien mačiau vaiką. Kokių dvejų ar trejų metų. Rausvu kombinezonu, keliai purvini, ant galvos gerokai per didelė spalvota kepurė su bumbulu, ji smuko ant akių. Keista man pasirodė tai, jog berniukas dėvėjo rausvus drabužius. Tiesa, jo tai visiškai netrikdė. Vaikas lėtai krypavo (pavasario pradžia, berniuko kombinezonas storas) po pažliugusią žolę, kopė į mažytį kalną, ant kurio stovėjo Kipro Petrausko paminklas, lyg norėdamas pasiekti viršūnę ir atsiremti į akmenį pailsėti. Jam tai pavyko. Maža rankute prisilaikydamas šalto (ir purvino) akmens, jis atsisuko ir pažvelgė į moterį, kurios iki tol buvau nepastebėjęs. Ji stovėjo ant šaligatvio. Iš susirūpinusio (o gal pikto) moters žvilgsnio supratau, jog tai turbūt vaiko mama. Ji dėvėjo rudą palatą, juodas išlygintas kelnės, tamsūs batai blizgėjo pavasarinės saulės spinduliuose. Jos makiažas buvo tobulas (o veidas dėl jo atrodė nesveikai išbalęs), šukuosena – nepriekaištinga. Supratau, jog mama, kaip ir aš, visą laiką akimis lydėjo keliaujantį vaiką. Kai šis atsisuko, ji piktai pašaukė jį sugrįžti – suprask, tau nevalia vaikščioti po purvą. Berniukas nusijuokė ir tekinas pasileido žemyn nuo kalnelio, pusiaukelėje slystelėjo, tačiau nenugriuvo. Po kojomis pajutęs ne purvą, o tvirtą šaligatvį, treptelėjo (ant batukų purvo beveik neliko) ir padavė dešinę rankutę mamai. Jiedu patraukė tolyn: vaikas, įspraudęs savo dešinę ranką mamai į delną, ir mama, palinkusi į kairę pusę, lyg neštų sunkų nešulį. Tačiau taip jie nuėjo netoli. Už kelių metrų vaikas paleido mamos ranką, žengė į šalia šaligatvio augantį krūmą ir atsidūrė „namelyje“ iš belapių krūmo šakų. Atrodo, jis norėjo atsisukti ir pasakyti: „Mama, žiūrėk, kur aš!“, tačiau neišlaikė pusiausvyros ir šleptelėjo į purvą. Mama lyg ir norėjo pasilenkti, įlisti į tą „namelį“ ir ištraukti savo vaiką, tačiau pakėjusi koją, atrodo, pamatė, į koki purvą teks įbristi ir akimirką sustingo. Tos akimirkos užteko, jog vaikas atsistotų, ryžtingai atsisuktų į mamą ir, demonstruodamas savo purvu išteptą kombinezoną, išlįstų iš krūmo. Mama pagriebė vaiką už pažastų, pakėlė jį (laikė atokiau, bijojo išsitepti) ir, žiūrėdama jam į akis, aprėkė. Šiurkščiai pastačiusi berniuką ant žemės, apsisuko ir greitu žingsniu nudrožė tolyn. Berniukas akimirką pasiklydusiu žvilgsniu žiūrėjo į tolstančią mamą, tada pasileido paskui ją. Verkdamas, ištiestomis rankomis bandė ją pasivyti. Lyg norėdamas paklausti: „Mama, ką aš ne taip padariau?“

...pyktį. Brolis piktai, drebančiu balsu mestelėjo man „Asilas!“ ir trenkęs durimis nubėgo į kitą kambarį.

Jam vienuolika. Baigiu priprasti prie tokių pykčio proveržių, kurių pasitaiko vis dažniau. Sėdžiu ant kėdės ir bukai spoksau į monitorių. Keliskart perskaitau prieš barnį atidaryto straipsnio pavadinimą („Vokietija gedi žudynių mokykloje aukų: septyniolikmetis nušovė devynis 15-16 metų moksleivius ir tris mokytojus“), tada pritildau muziką ir išgirstu, kad brolis kūkčiodamas guodžiasi mamai, jog aš jam neduodęs pažaisti kompiuteriu. Atsidūstu supratęs, kad po kelių minučių į mano kambarį ateis mama ir griežtu, ginčytis neleidžiančiu balsu pasakys: „Nebūk egoistas, nuleisk snapą ir pradėk dairytis aplinkui, esi ne vienas, duok broliui pažaisti.“ Po penkių minučių brolis visiškai sausomis akimis spokso į žaidimo „Grand Theft Auto: San Andreas“ užsklandą, o aš sėdžiu ant sofos, rankose laikau knygą ir mąstau, kiek automobilių jis (virtualiai) pavogs šiandien, kiek žmonių (virtualiai) iššaudys, kiek kekšių, stoviniuojančių pakelėse, (virtualiai) sutraiškys (virtualiai) pavogtu automobiliu.

...pagarbą. Einame šaligatviu. Kalbamės (tiksliau – ji kažką pasakoja, ką konkrečiai – nepamenu, mano atmintis tikrai nekokia). Žodžius dažnai palydi šypsenos. Einame be tikslo, nežinome, kur atsidursime, tačiau tai mums nėra labai svarbu. Ji įsijautusi (kažką) kalba, aš nuleidęs akis klausausi. Kai ji nutyla, pakeliu akis nuo vienodų šaligatvio plytelių norėdamas pažvelgti į ją, tačiau impulsyviai nukreipiu žvilgsnį į tolį. Pamatau tamsiai raudoną Šv. Onos bažnyčią, šalia jos – truputį šviesesnę (ir dėl to panašesnę į kraujo dėmę) Bernardinų vienuolyną... Tačiau ne tai privertė mane sustoti ir nepažiūrėti į ją, ko pakeldamas akis norėjau. Bažnyčios fone pamačiau šaligatviu ateinantį žmogų. Tiesa, sakyti „ateinantį“ turbūt būtų nelabai tikslu: žmogaus rankose buvo ramentai, o viena jo kelnių klešinė buvo gerokai patrumpinta, užlenkta ir užsiūta. Žmogus buvo vienakojis. Jis lėtai šlubuodamas artėjo prie mūsų: manęs, žiūrinčio į jį, ir jos, sustojusios keliais žingsniais toliau, žiūrinčios tai į mane, tai į jį. Stoviu ir (kone akiplėšiškai) stebiu artėjančią žmogų. Ji daro tą patį, tyla. Kai žmogus priartėja tiek, jog galiu išgirsti jo medinių, senų ramentų girgždesį, aš nuleidžiu akis į tas vienodas šaligatvio plyteles, pajudu iš vietos ir nežiūrėdamas į jį nueinu tolyn. Bet prasilenkdamas su žmogumi staiga kilsteliu savo žvilgsnį ir pamatau jo akis – dideles, spindinčias, lyg (visiškai nepiktai) klausiančias: „Berniuk, ko žiūri į mane?“ Tylėdami praeiname bažnyčią, Adomo Mickevičiaus paminklą ir prisėdame ant suoliuko. Tik

tada pokalbis atgyja. Tačiau neilgam: mūsų dėmesį patraukia iš lėtai atvažiuojančio policijos automobilio sklindantis balsas: „Vairuotojai, pasitraukite iš kelio, praleiskite koloną.“ Pro mus pravažiuoja pirmas, antras, trečias žaliai baltas automobilis, po jų rieda keli juodi „mersai“, vežantys vieną žmogų – vairuotoją, tada – automobilio su vėliavėle (Bulgarijos) eilė, o šią koloną užbaigia dar keletas juodų „mersų“ ir pora žaliai baltų automobilių. Nejučia prisimenu prieš keliolika minučių matytą skausmo koloną, kurią sudarė vos vienas žmogus, judantis kur kas lėčiau nei šie prabangūs automobiliai. Tačiau suprantu, kad ta kolona man atrodė kur kas garbingiau ir jai aš jaučiau nepalyginamai didesnę pagarbą.

...vienišumą. Sėdime kažkuriame Vilniaus parke, o gal skvere. Aplink aptirpęs purvinas sniegas, kai kur – gličios žemės lopinėliai. Bet mums tai nesvarbu. Mes sėdime, gamtoje, pirmąkart šiemet. Mūsų rankose – stiklinė tara (netuščia), lūpose – gilesnės prasmės neturintys žodžiai ir juokeliai, o akyse – priešais, tiesiog ant akmens ar laikraščio lapą pasitiesę, sėdintys draugai. Esame penkiese ar šešiese, neįskaičiuojant „anų dviejų“, kurie užsiėmę savais reikalais ir visiškai nekreipia į mus dėmesio. Taip (beprasmiškai?) leidžiamo laisvą dieną. Pamatome artėjančią moterį. Jos žilstelėję plaukai surišti į labai tvarkingą kuodą, ji dėvi ilgą pilką palatą, rankoje nešasi elegantišką, tačiau neabejotinai labai seną, nunešiotą rankinę. Savo stiklinę tarą pastatome ant žemės – kad ir darome blogą darbą viešoje vietoje, nesinori to daryti demonstratyviai. Tačiau ponია priėjusi prie mūsų sustoja ir mus užkalbina. Ji nepamokslauja, nekeikia mūsų ir nevadina šiuolaikiniu jaunimu – chuliganais. Ji tik paklausia, ar galėsime jai atiduoti savo stiklinę tarą, kai ją ištuštinsime. Mus tai mažumėlę nustebina, tačiau atsakome, jog tikrai galėsime tą padaryti. Kažkoku būdu užsimezga pokalbis. Viena iš mūsų – jau įsismaginusi – ponios paklausia, ar galėtų užduoti jai klausimą. Mes, žinodami jos klausimų pobūdį, pradedame ją tildyti, tačiau ponia pasako, jog mielai atsakys į jos klausimą. „Ar daug pinigų gaunate pridudama tarą?“ Ponios akys nukrypsta į šalį, tačiau ji atsako: „Na kaip, vaikeliai. Visaip būna, nuo orų priklauso, o ir pati ateinu čia ne kasdieną, tikrai ne, negalvokite taip. Bet apie šimtą litukų per

mėnesį susirenku. Žinote, dėl kojos bėdų turiu, brangių vaistų daktarai prirašė, o pinigėlių neužtenka. Brangūs vaistai, keturios tabletės keliasdešimt litų kainuoja, bet ką daryt, jų reikia, koją tai skauda... Tai vat, ateinu, pavaikštau, kartais daugiau randu, kartais mažiau... Bet taip geriau, vaistų nusipirkti įstengiu, koją mažiau skauda, o ir maistui pinigų lieka, iš buto nieks išvartų nesiruošia...“ Ji dar kažką pasakoja, bet aš nebegirdžiu. Pasilenkiu ir paimu tai, ką norėjau paslėpti. Stoviu, rankoje jausdamas tai, ko ta ponia čia atėjo, ir bandau susitvardyti. Galvoje kirba vienintelis klausimas: „Sakykit, o kaip jūsų vaikai, artimieji? Ar jie negalėtų jums padėti įsigyti reikalingų vaistų?“ Tačiau nutyliu, nujausdamas, kad toks klausimas nebus malonus poniai, o atsakymas nebus malonus man. Ištuštinu laikomą tarą ir atiduodu ją. Ponia įsideda gautą turtą į savo elegantišką (dabar jau suprantu, kodėl ji tokia nunešiota) rankinę, atsisveikina ir nueina. Mes toliau laidome tik mums suprantamus beprasmius juokelius, tačiau dabar juokiamės kažkaip kitaip, lyg priverstinai.

...abejingumą. Nejučia, visiškai netikėtai prisimenu šiuos neseniai matytus vaizdus. Jie iškyla man prieš akis sėdint pamokoje, važiuojant viešuoju transportu (kiek įvairiausių gyvenimo vaizdų galima jame pamatyti. Nuskriausti tie, kurie nevažinėja viešuoju transportu), bandant užmigti. Vieną tokį vakarą (kitas pasakytų – naktį) man ir kilo mintis užrašyti tai, ką mačiau. Turbūt tikėjau, kad užrašydamas šiuos epizodus, įamžindamas juos, suprasiu, kas ir kodėl man pačiam neduoda ramybės. Ir, atrodo, supratau. Aš tampu abejingas, kai suprantu, jog ne visada mes galime daryti tai, ką norime; ne visada galime atvirai rodyti savo emocijas (verta pagalvoti ir apie tai, kaip reaguos kiti); ne visada teisingai įvertiname kitus, galų gale ne visada tinkamai su kitais elgiamės; mes ne visada aplinkui save (savyje ieško tik kvailiai) matome prasmę (gyventi),

kuri iš tiesų nėra neegzistuoja; mes netgi ne visada turime šalia kažką, kas suteiktų mums prasmės mirazą. Tai supratę mes nusiviliame ir tampame abejingi. Tačiau taip negalima: kad ir kas benutiktų, turime gyventi ir tikėti, jog ta prasmė yra. O jeigu esame pernelyg racionalūs, jog galėtume tiesiog tikėti, ieškokime tos prasmės, bandykime ją pagrįsti, ir galbūt vieną dieną mums pasisėks.

T. Tvarijono nuotrauka

Saulius Jurkevičius

Problema ne ta, kad jis panašus į kriaušę, bet ta, kad jis kriaušėja!

Ar tai gerai? Na, kriaušė skani, bet šiaip... Atsakymas atviras.

Nuo šiol – naujas keiksmazodis Licėjuje: „Kriaušė tu, kriaušė...“

Jei esi juodaodis, vienakojis, su 8 vaikas ar homoseksualas, tai visai gerai. Bet jei visa tai turi iš karto, tai tau tikrai sekasi! Įsigykite visa tai ir garantijos garantuotos.

Domjė pritapė daug litografijų.

Taip išeini iš Šimtadienio ir... O, geras, valdžia pasikeitė!

Mūsų kapuose niekad neužrašo nieko... Na, užrašo, bet niekada nieko linksmo.

Reikia eiti į kapus pasisemti išminties.

Kinai galėtų simboliškai 2 milijonų armiją nedidelėmis kolonijomis atvesti...

Bet dar yra bananai! Šiaip įvairių bananų yra...

Neslėpkite savo minčių nuo manęs!

Šiaip aš mailus rašau beveik tobulai.

(apie mob. telefonus) Pirštukai dideli, mygtukai maži, o raidės keturios... Kažkoks košmaras!

Kaip aš galiu valstybę valdyti, jei net 69 nuo YVOS neskiriu?!

Danutė Aleksienė

(apie stereotipinį mąstymą) Kodėl jeigu jau su barzda, tai būtinai Sindaravičius?

Algis Sindaravičius

...arba kai kas rašo be nosinių... Kas čia per SMS'as??? Čia gi istorinis dokumentas!

Angliškai čia kitaip rašosi – dvigubai daugiau raidžių.

(užduodant namų darbus) Mokinyse: Mokytojau, juk atostogos!

Mokytojas: Kokios atostogos? Tik ministerijos duotos laisvos dienos. O atostogoms vis tiek užduočiau...

Universitetas studentams buvo ir kaip motina, ir kaip tėvas, ir kaip policija.

Rasa Žemaitaitienė

Jeigu jūs būsit buhalteriais, tai mokesčių inspekcija, manau, nusišaus.

Jeigu būtų galima surinkti visas organines atliekas: bulvių lupenas, kates...

Alyda Daulenskienė

Kokia pertrauka?! Atsipeikėkit...

Polymerase chain reaction – Dievo bausmė nusikaltėliams.

Vilija Dailidienė

Mokytoja: Kaip sako Beata, gali prarasti savo laisvę...

Beata: Aš taip sakiau?..

Ne kiekvieną kelmą meilė aplanko!

Na, atspėkit, ko mokytoja iš jūsų nori?

Linas Ulevičius

Kinė žmonės normaliai nevaikšto – jie teleportuojasi iš vienos vietos į kitą.

Eglė Galubavičiūtė

Lyrinis subjektas yra moteriškos giminės mergaitė.

Genovaitė Nagevičienė

(supykusi) Aš tuoj būsiu kaip Turkmėnijos prezidentas!

Mokinė: Aš šito lapo neturėti, matyt, tada manęs nebūti...

Mokytoja: Ir kas tave šitaip sukriausti?

Ernestas Šidlauskas

Mes su draugu nuvarėm į miškelį ir ieškojom triufelių po žeme. Burtai lėmė, kad aš turėjau vaidinti šunį.

Aš kaip žmogus išsimėtau, o tada bėgioju po mišką ir sisioju aplink.

